

ප්‍රීතිමත් ජීවිතයක් සඳහා
එලදායි මාර්ග කිහිපයක්

ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، 1445 هـ

السعدي ، عبدالرحمن
الوسائل المفيدة للحياة السعيدة - سنهالي. / عبدالرحمن
السعدي ؛ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات- ط.1 -
الرياض ، 1445 هـ
44 ص ؛ 14 × 21 سم

ردمك: 978-603-8442-16-6

1445 / 18179

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com

පෙරවදන

සියලු ප්‍රශංසා අල්ලාහ්ට හිමිවේවා! කරුණාව සහ ශාන්තිය අල්ලාහ්ගේ නබි මුහම්මද් (සල්ලේලාහු අලෙයිහි ව සල්ලම්) තුමාණන්ටත්, එතුමාණන්ගේ පවුලේ සාමාජිකයින්, එතුමාගේ හිත මිතුරන් සියලු දෙනාටත් හිමිවේවා!

“ප්‍රීතිමත් ජීවිතයක් සඳහා ඵලදායී මාර්ග” නැමැති මෙම භාග්‍ය ලක් පොත් පිංච, මෙම ජීවිතයේ සෑම මිනිසෙකුගේ ම උසස් අරමුණ වූ සැබෑ ප්‍රීතියේ අර්ථය පැහැදිලි ව විග්‍රහ කරයි. ප්‍රීතිය, සතුට පිළිබඳ සංකල්පය සහ එය සාක්ෂාත් කර ගන්නේ කෙසේ ද? යන්න පිළිබඳව නොයෙකුත් අදහස් ප්‍රකාශ වී ඇත. මුදල් රැස්කිරීමෙන් හා එම මුදල් වර්ධනය කිරීමෙන් එය සාක්ෂාත් කර ගත හැකි යැයි සිතති. තවත් සමහරු එය ශරීර සෞඛ්‍යය, ආරක්ෂාව සහ නිෂ්ඛම තුළ දකිති. ඔවුන් අතර තවත් පිරිසක එය අනුමත පෝෂණය සහ ප්‍රයෝජනවත් දැනුම ලබා ගැනීමෙහි ඇති බව සිතති. තවත් සමහරු එය සැබෑ ඇදහිල්ලෙන්, ධාර්මික ක්‍රියාවෙන් සහ ඒ මත ස්ථිරව සිටීමෙන් ලැබිය හැකි බව සිතති. ඉහත කී සියල්ල ඡරියා හි නීති රීතිවලට අනුගත වනතාක් සතුට ප්‍රීතිය යන සංකල්පය තුළ ඇතුළත් කිරීමෙහි විරුද්ධත්වයක් නැත.

සතුට යනු කොටස් දෙකකට බෙදේ:

- 1- කෙටි හා වෙනසවන, සුළු ආයු කාලයක් සහිත සීමා කරන ලද තාවකාලික ලෞකික සතුට.
- 2- බිඳ වැටීමක් හෝ සීමාවක් හෝ නොමැති මතුලොව නිත්‍ය සතුට.

තවද, ඒ දෙක ම වෙන් කළ නො හැකි, එකිනෙකට සම්බන්ධ කරුණු දෙකකි. මෙලොව සතුට මතුලොව සතුට සමඟ බැඳී ඇති අතර දේවත්වය විශ්වාස කරන බියබැතිමත් දනන් සඳහා මෙලොව හා මතුලොව ප්‍රීතිමත්, පූර්ණ, යහපත් ජීවිතයක් ඇති වන්නේ අල්ලාහ්ගේ අනුග්‍රහයෙනි. ඒ බව උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි. **“පිරිමියෙකුගෙන් හෝ**

කාන්තාවකගෙන් හෝ තමන් විශ්වාස කරන්නෙකු ව සිට, කවරෙකු යහකම් කළේ ද, ඔහුට අපි සැපවත් ජීවිතයක් ප්‍රදානය කරන්නෙමු. ඔවුන් කරමින් සිටි දැනී යහපත් හේතුවෙන් අපි ඔවුනට ඔවුන්ගේ චේතනය පිරිනමන්නෙමු.” සූරා අන් නන්ල්, පාඨය 97. ආදරණීය සහෝදරය! සතුට යනු කුමක් ද? එය සාක්ෂාත් කර ගන්නේ කෙසේ ද? සහ දුක්ඛිත තත්වය කුමක් ද? අපි එයින් වැළකී සිටින්නේ කෙසේ ද? යන වග ඔබ දන්නවා ද?

සතුට යනු සර්ව බලධාරී අල්ලාන්ට කීකරු වීම සහ ඔහුගේ උතුම් දූතයා වන මුහම්මද් (සල්ලේලාහු අලෙයිහි වසල්ලම්) තුමාට අවනත වීම යන දෙකෙහි එකතුවකි. සියලු ම ආකාරයේ දුක්ඛිත තත්වයන් (අභාග්‍යයන්), අල්ලාන්ට සහ ඔහුගේ දූතයාට අකීකරු වීම යන දෙකෙහි එකතුවකි. උත්තරීතර අල්ලාන් ඒ බව මෙසේ පැවසුවේය. **“තවද, කවරෙකු අල්ලාන්ට සහ ඔහුගේ දූතයාණන්ට කීකරු වන්නේ ද, ඔහු විශාල ජයග්‍රහණයක් ලබා ඇත.”** අල් අහ්සාබි, පාඨ අංකය :71. උත්තරීතර අල්ලාන් තවදුරටත් මෙසේ පවසයි: **“තවද, කවරෙකු අල්ලාන්ට හා ඔහුගේ දූතයාණන්ට ද්‍රෝහී වන්නේ ද, ඔහු සැබැවින් ම ප්‍රකට මූලාකිත් මූලාවිය.”** අල් අහ්සාබි, පාඨ අංකය: 36

අප ඉදිරියේ ඇති අෂ්-ෂෙයික් අබ්දුර් රහ්මාන් බින් නාසිර් බින් අබ්දුල්ලාහ් අස් සාදීතුමාගේ “ප්‍රීතිමත් ජීවිතයක් සඳහා ඵලදායී මාර්ග” නම් මෙම පොත් පිටියෙහි පරිච්ඡේද අටක් ඇතුළත් වේ. සැබෑ සතුටට හේතු වන කරුණු කතුවරයා විසින් එහි පැහැදිලි කර ඇති අතර අල්කුර්ආනය සහ සුන්නාහ්ව පාදක කරමින් එම සැබෑ සතුට ලබා ගැනීමේ මාර්ග, ක්‍රම සහ හේතු පැහැදිලි කර ඇත. එය සෑම මුස්ලිම්වරයෙකු ම ප්‍රාර්ථනා කරන ප්‍රීතිමත් ජීවිතයක් සඳහා නිවැරදි මාර්ගය නිරූපණය කරනු පිණිස සහ මුස්ලිම් ප්‍රජාව ඔවුන්ගේ ජීවිතය විධිමත් කර ගැනීමේ දී ආලෝකය සහ පැහැදිලි සාධක මත පදනම්ව ගමන් කිරීම සඳහාත් ය. නිවැරදි මගපෙන්වීම ප්‍රචාරය කිරීම සහ මෙම මාධ්‍යයන් පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ඉස්ලාමීය කටයුතු, පුණ්‍යාහාර, කැඳවීම් සහ මගපෙන්වීම් පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ

දායකත්වයට අනුව මෙම පොත එහි එක් ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රකාශනයක් ලෙස සහ කලබලකාරීත්වය පිරුණු මේ ජීවිතයට මාර්ගෝපදේශයක් සහ මග පෙන්වීමක් ලෙස එම අමාත්‍යාංශය විසින් තෝරාගෙන ඇත.

එය සංස්කරණය කළ මුද්‍රණය කිරීමට, ප්‍රකාශනය කිරීමට හා බෙදා හැරීමට දායක වූ හා ඒ සඳහා උපකාර කළ සියලු දෙනන් හට තිලිණ සහ කුලිය සම්පූර්ණ ලෙස ලබා දෙන මෙන් අපි සර්වබලධාරී දෙවිදන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු. භාග්‍ය ලබා දෙන්නා ද, නිවැරදි මගට මග පෙන්වන්නා ද, අල්ලාහ් වේ. ඔහු අපට ප්‍රමාණවත් ය. භාරකරු වන ඔහු යහපත්ය. අපගේ නබි (සල්ලේලාහු අලෙයිහි ව සල්ලම්) තුමාටත් එතුමාගේ පවුලේ අය හා එතුමාගේ හිතමිතුරන් ඇතුළු සියළු දෙනන් හටත් අල්ලාහ්ගේ ශාන්තිය, සමාදානය, හා අභිවාදිය ඇතිවේවා!

ආචාර්ය: අබ්දුල්ලාහ් බින් අහ්මද් අZස් Zසයිද්

ප්‍රකාශන හා බෙදාහැරීම් කටයුතු සහකාර අමාත්‍යාංශයේ උප ලේකම්

පළමු මුද්‍රණයේ හැඳින්වීම

අප ඉදිරියේ තිබෙන මෙම පොත් පිංවය මිනිස් ස්වභාවයෙන් බැහැර ව, අල් කුර්ආනය සහ හදිස් වදන් පමණක් පදනම් කර ගෙන සතුට සහ විමුක්තිය සොයන මිනිසාට අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයක් ඉදිරිපත් කරයි. සැබැවින් ම, දේව විශ්වාසීන් සියලු දෙනා ම බොහෝ සේ අපේක්ෂා කරන්නේ මෙම සතුටයි. ඉස්ලාමීය සමාජය ද, ජීවත් වීමට ප්‍රිය කරන්නේ මෙවැනි පරිසරයකය. ඊට හේතුව අල්ලාහ් කෙරෙහි බිය බැතිමත්කම සහ ඔහුගේ සතුට ලබා ගත හැකි වන්නේ මෙවැනි මාර්ග තුළින් පමණක් වීමය. මෙම පොත් පිංවේ සංස්කාරක අබ්දුර් රහ්මාන් බින් නාසිර් බින් අබ්දුල්ලාහ් ආලු සෑදී නම් ගරු විද්වතාණන් සවුදි අරාබියාවේ කසීම් පළාතේ උනෙයිZසා නම් නගරයේ උපත ලැබූ අයෙකි. එතුමාගේ කුඩා වියෙහි ම එතුමාගේ දෙමාපියන් එතුමාට අහිමි විය. එහෙත් බුද්ධිමත්කම සහ අධ්‍යාපනය කෙරෙහි උනන්දුව එතුමා තුළ තිබුණු බැවින් තම කුඩා අවදියේ ම අල් කුර්ආනය කට පාඩම් කරන්නට ආරම්භ කර, තම දොළොස් වන වියේ දී එය සම්පූර්ණ කළේය. ඉන් අනතුරු ව තම ගමේ විද්වතුන්ගෙන් ද, පිට ගම්වලින් ගමට පැමිණෙන විද්වතුන්ගෙන් ද, විවිධ කලා සහ අධ්‍යාපනය ලැබුවේය. මෙතුමාගේ මහත් වෙහෙසෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අධ්‍යාපනික ඥානයේ භාග්‍යය පමණක් නො ව උසස් තත්වයන් ද, ලැබුවේය.

මෙතුමා තම විසි තුන්වැනි වියෙහි ගුරු වෘත්තියට පා තැබුවේය. ගුරු වෘත්තියේ යෙදෙන විට ද, තම දැනුම තවත් වර්ධනය කර ගන්නට මහත් උනන්දුවක් දැක්වීය. මේ ආකාරයෙන් අධ්‍යාපනය සඳහා ම තම ජීවිත කාලය කැප කළ මෙතුමාගේ දැනුමෙන් ප්‍රයෝජනය ලැබූ සංඛ්‍යාව ඉමහත්ය.

1. අෂ් ෂේයික් ඉබ්‍රාහිම් බින් හම්දු බින් ජාසිර් නමැත්තා මෙතුමාගේ ආරම්භක ගුරුභවතුන්ගෙන් කෙනෙකි. එතුමාට අකුරු කියා දුන් මුල් තැනැත්තා ඔහු විය.

2. උනෙයිZසා පළාත් විනිශ්චයකාර අපේ ඡේදික් සාලිත් බිත් උනෙමිත්තුමාගෙන් අල් උසුල්, අල් ෆික්හ්, අත් තවිනීද්, තඟ්සිර් සහ අරාබි භාෂාව වැනි විවිධ ක්ෂේත්‍රයට අදාල දැනුම් සම්භාරයක් ලැබුවේය. මෙලෙස තම ගුරු භවතුන්ගෙන් අධ්‍යාපනය ලත් ඡේක් අබ්දුර් රහ්මාන් ෆික්හ් කලාව සහ උසුල් අල් ෆික්හ් යන විෂයයෙහි උසස් දැනුම ලත් කෙනෙකු විය. මේවාට අමතර ව ඉබ්නු තෙමියියා, ඉබ්නුල් කය්යිම් වැනි පඬිවරුන්ගේ තවිනීද් පිළිබඳ ග්‍රන්ථයන් හි අධික අවධානය යොමු කිරීමෙන් තවිනීද් සම්බන්ධ දැනුමෙහි විශේෂඥයෙක් බවට පත් විය. තඟ්සිර් නම් අල් කුර්ආන් විවරණ පිළිබඳ ව ද, උසස් දැනුම ලැබ සිටියේය. මේ දැනුම මත තඟ්සිර් සම්බන්ධව නොයෙක් ග්‍රන්ථ රචනා කළේය. ඒවා නම්:

- 1- ‘තයිසිර් අල්කරීම් අල් මන්නාන්’ කොටස අටකින් සමන්විතය.
- 2- ‘තයිසිර් අල්-ලතීෆ අල් මන්නාන්’ අල් කුර්ආන් අර්ථ නිරූපනයේ සාරාංශය.
- 3- ‘අල්කවාඉදුල් හසසාන් ලි තඟ්සිර්ල් කුර්ආන්’

ඉහත සඳහන් කළ පොත් හැරෙන්නට ප්‍රයෝජනවත් අයුරින් උපදෙස් පිරිනමන ඔහුගේ පොත් අතරින් පහත සඳහන් පොත් ද, අඩංගුය.

- 4- ‘අල්-ඉර්ෂාද් ඉලා ම:රිෆතිල් අහකාම්’ (නීති දැන ගැනීම සඳහා මග පෙන්වීම.)
- 5- ‘අර්-රියාල් අන්-නාළිරා’ (නැවුම් උද්‍යානය)
- 6- ‘බහජතු කුලුබ්ල් අබ්රාර්’ (ධර්මිෂ්ඨයන්ගේ සිත්වල සතුට)
- 7- මාර්ග සොයන්නන්ගේ ප්‍රවේශය සහ ආගමික නීතිරීති පැහැදිලි කිරීම.
- 8- දුම් පානය කිරීම, විකිණීම සහ මිල දී ගැනීම පිළිබඳ නීතිරීති.
- 9- අල්ෆතාවා අස-සඅදියියා.
- 10- ප්‍රයෝජනවත් වේදිකා දේශන වාර තුනක් එය සතුය.

11- වක්තාවරුන් සහ දූතවරුන්ගේ ඒකදේව වාදය විග්‍රහ කිරීම පිළිබඳ පැහැදිලි විස්තරාත්මක සත්‍යය.

12- ප්‍රමාණවත් සුවය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම (නූතියයා ඉබන් අල් බයිබ්ම).

නීති කලාව, ඒකදේවත්වය, හදිස්, සමාජ පර්යේෂණ සහ විවිධ ආගමික නීත්දු පිළිබඳ පොත් රාශියක් එතුමා සතිය.

එතුමාගේ මරණය: අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ විශාල සේවයක් කළ ශේයික් තුමා හදිස් අසනීපයක් හේතුවෙන් නිජ් 1376 වර්ෂයේ ජමාදුල් ආකිරා මස 23වන දින බ්‍රහස්පතින්දා උනෙයිZසා නගරයේ අභාවයට පත්විය. ශේයික් තුමා ගැන දැනගත් ඔහු ගැන අසා ඇති ඔහු ගැන කියවා ඇති සෑම කෙනෙකු තුළ ම මහත් බලපෑමක් හා බලවත් ශෝකයක් ඇති කළේය. එතුමාට මහත් ආශිර්වාදයන්ගෙන් අල්ලාහ් ආශිර්වාද කරන්නා! එතුමාගේ දැනුමෙන් හා එතුමා ලියූ කෘති තුළින් යහ පල ලබන්න අප සෑමට ආශිර්වාද කරන්නා!

අර් රියාද්- නිජ් 1378 රමාලාන් මස 11 වෙනි දින

මුද්‍රණය සඳහා වූ අන්-නූර් ආයතනය.

සංස්කාරකගේ පෙරවදන

සියලු ප්‍රශංසා අල්ලාහ්ට පමණක් හිමිය. අල්ලාහ් හැර නැමදුමට සුදුසු අන් කිසිවෙක් නොමැති බව මම සාක්ෂි දරමි. තවද, මුහම්මද් නබි (සල්ලේලාලාහු අලෙයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් අල්ලාහ්ගේ දූත මෙහෙය ගෙන ආ නබිවරයෙක් බව ද, අල්ලාහ්ගේ ගැත්තෙක් බව ද, මම සාක්ෂි දරමි. අල්ලාහ්ගේ සාමය සහ ශාන්තිය එතුමාණන් සහ එතුමාණන්ගේ පවුලේ අය සහ හිතමිතුරන්හට හිමිවේවා!

සැබැවින් ම සෑම මිනිසෙක් ම තම දුක් කරදරවලින් මිදී සිත් සැනසුමෙන්, සතුටින් විවේකයෙන් ජීවත්වීමට ආශා කරයි. යහ ජීවිතයක් සහ සතුට ලබා ගත හැකිවන්නේ සිත් සහනය තුළින් පමණි. ආගමික මාර්ග, පාරිසරික මාර්ග, සහ වතාවත් ඉටු කිරීමේ මාර්ග යනාදිය තුළින් මේ වෙත ළඟා විය හැකි ක්‍රමවේද තිබේ. මේවා සියල්ල ලබා ගත හැකිවන්නේ දේව විශ්වාසය සහිත මුෂින්වරයෙකුට මිස අන් කිසිවෙකුට නොවේ. අන් අයට ද මෙවැනි ඇතැම් මාර්ග තුළින් සාමය කරා ළඟා විය හැකිය. එය ඔවුන් තම චින්තන තුළින් සොයා ගත් මාර්ගයෙන් විය හැකි නමුත් එයින් සම්පූර්ණ යහ ඵලක් ලැබිය නොහැකිය. එපමණක් නොව, සම්පූර්ණ සාර්ථකත්වය ලැබිය හැකි අවස්ථාවන් ද, ඔවුන්ට මෙයින් අහිමි වී යනු ඇත. සෑම මිනිසෙකු ම හඹා යමින් වෙර දරණ උතුම් ඉලක්කය වෙත ළඟා විය හැකි බව, මගේ සිතට පැන නැඟු ක්‍රියාවන් කිහිපයක් මෙහි දී මම ඉදිරිපත් කරමි.

මෙම ක්‍රියා මාර්ගයන් පිළිගෙන, එයට එකඟ ව ජීවත් වූ කිහිප දෙනෙක් උතුම් ජීවිතයක් ලබා ගත්හ. එයට පිටුපෑ තවත් පිරිසකට මහත් පීඩන සහිත වූ ජීවිතයට මුහුණ දීමට සිදු වීම ඉතාමත් අවාසනාවකි. තවත් පිරිසක තමන්ට ලැබූ අවස්ථාවන්ට එකඟ ව මෙම මාර්ග දෙක අතර රැඳී සිටියහ. කෙසේ වෙතත්, කුසල් ක්‍රියාවන් කිරීමට සහ අකුසල් ක්‍රියාවන් වැළකීමට අවස්ථා සහ සහය ලබා දෙන්නේ අල්ලාහ් පමණි. එබැවින් සියලු දේ සඳහා ඔහුගේ ම පිහිට පතමු.

පරිච්ඡේදය - 1

සැපවත් ජීවිතය සඳහා අවශ්‍ය පදනම ඊමාන් හෙවත් දේව විශ්වාසය සහ අමලන් සාලිහන් හෙවත් යහපත් කුසල් ක්‍රියාවන්ය. මේ බව අල්ලාහ් ප්‍රකාශ කරන්නේ මෙසේය. **“පිරිමියෙකුගෙන් හෝ කාන්තාවකගෙන් හෝ තමන් දෙවන්විය විශ්වාස කරන්නෙකු ව සිට කවරෙකු යහකම් කළේ ද, නියත වශයෙන් ඔවුන්ට අපි යහපත් ජීවිතයක් ප්‍රදානය කරන්නෙමු. සැබැවින් ම ඔවුන් කරමින් සිටි දැනී යහපත් හේතුවෙන් අපි ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ වේතනය පිරිනමන්නෙමු.”** සූරා අන් නභ්ල්: 97.

ඊමානය සහ කුසල් ක්‍රියාවන් සහිතව ජීවත්වන්නේ කවරෙක් ද, ඔහුට මෙලොව යහපත් ජීවිතයක් මෙන් ම මතුලොව ජීවිතයේ අගනා වේතන ලබා දෙන බව අල්ලාහ් පොරොන්දු වෙයි.

මෙයට හේතුව පැහැදිලිය. දෙවියන් කෙරෙහි විශ්වාස කරන්නන් තුළ නිවැරදි දේව විශ්වාසය පදනම් කරගත්, හදවත් දැහැමි භාවයට පත් කරන දැහැමි ක්‍රියාවන්, සදාචාරය හා මෙලොව හා පරලොව සඳහා ඵලදායක නිවැරදි ශ්‍රද්ධාව යනාදිය ඇත. ඔවුන් සතු ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව ,ඔවුන් වෙත පැමිණෙන සතුට සහ ප්‍රීතියේ සාධක මෙන් ම කාංසාව, කනස්සල්ල සහ දුක යනාදී සියලු සාධකවලට මුහුණ දෙති.

එය පිළිගෙන, ඒ සඳහා කෘතවේදී වෙමින්, ප්‍රයෝජනවත් දෙයකට යෙදවීම තුළින් ආදරය හා මාර්ගය ඔවුන් ලබනු ඇත. ඔවුන් එය මේ ආකාරයෙන් භාවිත කරන්නේ නම්, ඔවුන්ට එයින් ප්‍රීති වීමටත්, එහි පැවැත්ම හා ආශීර්වාද බලාපොරොත්තු වීමටත්, කෘතඥවන්නන්හට හිමි කුසල් අපේක්ෂා කිරීමටත් ශ්‍රේෂ්ඨ දේවල විපාක බලාපොරොත්තු වීමටත් සලස්වනු ඇත.

තමන්ට එරෙහි විය හැකි දේට ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමෙන්, අවම කළ හැකි දේ අවම කර ගැනීමෙන්, මගහැරීම හැර වෙනත් විකල්පයක් නොමැති දේ

සඳහා මනා ඉවසීමකින් යුතුව ඔවුන් විපත්තිය, හානිය, කනස්සල්ල, පීඩාව යනාදී කරුණුවලට මුහුණ දෙති. මේ අනුව, විපත්තියේ බලපෑමෙන්, ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රතිරෝධයෙන්, අත්දැකීම්වලින්, ශක්තියෙන්, ඉවසීමෙන් සහ ප්‍රතිඵල මෙන් ම කුසල් බලාපොරොත්තුවෙන් විපත්ති පහව යන මහා දේවල් ඔවුන් වෙත පැමිණෙනු ඇත. මාර්ගය ලැබීම, යහපත් බලාපොරොත්තුව, දෙවියන් වහන්සේගේ කරුණාව සහ කුසල් අපේක්ෂාව යනාදිය තුළින් එය ප්‍රතිස්ථාපනය වනු ඇත. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ ඒ ගැන සහිත් හදීසයක මෙසේ පවසා ඇත්තාහ: **“මූමින්වරයෙකුගේ කරුණ පුදුම සහගතය, සැබැවින් ම ඔහුගේ ක්‍රියාවන් සියල්ල ඔහුට යහපතකි. ඔහුට යම් යහපතක් සිදු වුවහොත් ඒ සඳහා ඔහු කෘතඥතාව පල කරයි. එය ඔහුට යහපතක් වන්නේය. තවද, ඔහුට යම් අයහපතක් (පාඩුවක්) සිදු වුයේ නම් එය ද, ඉවසීමෙන් ඔහු දරා ගනියි. මෙය ද, ඔහුට යහපතක් වන්නේය. මෙය මූමින්වරයෙකුට හැර අන් කිසිවෙකුට සිදු නො වන්නකි.”** මූලාශ්‍රය මුස්ලිම්.

ඇත්තෙන් ම දේව විශ්වාසියා, ඔහු මුහුණ දෙන සියලු සතුටුදායක හා පිළිකුල් සහගත දැති ඔහු ලබන වස්තුව ඔහුගේ යහපත සහ ඔහුගේ ක්‍රියාවන්හි ප්‍රතිඵල ගුණ කර දෙන බව නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ පැවසූහ. මේ හේතුව නිසා, හොඳ හෝ නරක යන දෙකින් එක් පැත්තක පීඩාවට පත් වූ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු ඔබට හමුවනු ඇත, ඔවුන් ඒවා පිළිගැනීමේ දී, ඔවුන්ගේ විශ්වාසය හා යහපත් ක්‍රියාවන් අනුව බොහෝ සෙයින් වෙනස් වේ. අපි සඳහන් කළ පරිදි කෘතචේදීත්වය, ඉවසීම හා ඒ දෙක අනුගමනය කෙරෙන කරුණු අනුව හොඳ හා නරකට මුහුණ දීමේ එසේ එම ගුණාංගවලින් විස්තර කරනු ලැබුවත් සතුට හා සොම්නස ලබනු ඇත. දුක් කරදර, කලබල, අවිචේකී බව ඉවත් වනු ඇත. මෙලොවෙහි යහපත් ජීවනයක් ඔහුට පූර්ණව ලැබෙනු ඇත. අනෙක් තැනැත්තා දුෂ්ටකම, උඩගුකම සහ කුරිරුකම සමඟ ආදරය ලබා ගන්නට බලයි.

ඔහුගේ සදාචාරය විකෘති වී ඇති අතර, ඔහු ඒවා තිරිසන් සතුන් මෙන් තණ්හාවෙන් හා තැතිගැන්මෙන් ලබා ගන්නට බලයි. ඔහුගේ සිතේ සැහැල්ලුවක් නැත.

බොහෝ පැතිවලට ඔහුගේ අවධානය යොමු වෙයි. තම ආදරණීයයාගේ වියෝව පිළිබඳ බියෙන් සහ ඇතිවන බොහෝ විරුද්ධකම් හේතුවෙන් වෙනතකට යොමු කරයි. එයින් නිතර මතු වන විරුද්ධකම් ද, ආත්මයන් කෙළවරක නො නැවතී තවදුරටත් වස්තු තණ්හාවෙන් පෙළීම ද, එය සිදු විය හැකිය, එය සිදු නො විය හැකිය යන කලබලයෙන් වෙනතකට යොමු වෙයි. නියමයක් සහ ඉරණමක් අත් වූයේ නම්, ඔහු ඉහත සඳහන් කළ පැතිකඩවලින් කනස්සල්ලට පත්ව සිටියි. කනස්සල්ලෙන්, තැතිගැන්මකින්, බියෙන් හා කම්මැලිකමෙන් දුෂ්කරතාව මුහුණ දෙයි. එබැවින් ජීවිතයේ දුක්ඛිතභාවය, බුද්ධිමය හා ස්නායු රෝග සහ නරකම තත්වයන් කරා ගෙන යා හැකි බිය යනාදිය තුළින් ඔහුට කුමක් සිදුවේද යන්න ගැන විමසිය යුතු නැත. ඔහු කුසල් බලාපොරොත්තු නො වන බැවින් හා ඉවසීමක් නොමැති බැවින් එය වඩාත් ම භයානක දුක්ඛිත තත්වයන් කරා සේන්ද්‍ර කරවයි.

මේවා සියල්ල අත් දැකීමෙන් දැක ගන්නට පුළුවන් වෙයි. සමාජයේ ජීවත් වන අනෙක් මිනිසුන් සමඟ මෙවැනි කෙනෙක් සමාන කර බැලුවහොත් ඊමානයේ දීප්තිය සහිත මූෂිත්වරයෙක් හා එය නොමැති කෙනෙක් අතර තිබෙන වෙනස ඔබට දැක ගත හැකි වේ. අල්ලාන් කුමන දෙයක් ලබා දුන්නත් ඒවා තෘප්තිමත් සිතකින් භාර ගන්නට ඉස්ලාම් දහම ගැත්තන්ට උනන්දු කර තිබීම මෙයට හේතු වෙයි.

මෙයට අනුගතව අසනීපය, දිළිඳුකම හෝ වෙනත් ඕනෑ ම පරීක්ෂණයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වන විට අල්ලාන් විසින් දෙන ලද සියලු දේ සඳහා ස්ථිර ඊමානය හේතුවෙන් තෘප්තියට හා සෑහීමට පත් වූ

මූෂින්වරයෙක්, පැන නගින ඕනෑ ම ප්‍රශ්නයක් ඉදිරියේ කලබල නො වී සිටී. තමාට කිසිසේත් ලබා ගත නො හැකි දෙයක් ඔහු නො පතයි. තමාට වඩා ඉහළින් සිටින අය දෙස අවධානය යොමු නො කර, තමාට වඩා පහළින් ජීවත් වන අය දෙස අවධානය යොමු කර අල්ලාහිට කෘතඥතාව දක්වයි. ලෞකික අවශ්‍යතා සියල්ල හිමි කෙනෙකුට වඩා මූෂින්වරයකු එවන් තෘප්තියක් නො ලැබුව ද, ඔහු තුළ පවතින මානසික තෘප්තිය සතුට හා ප්‍රීතිය අධික වන්නේය.

එහෙත් ඊමානයට එකඟ ව ක්‍රියා නො කරන කෙනෙක්, සුළු අසනීපයකට පත් වන විට හෝ යම් පාඩුවක් සිදු වන විට හෝ තමා විනාශයට හා මහත් ව්‍යාසනයට සම්ප ව සිටින බව සිතා කනස්සල්ලට පත් වෙයි.

තවත් උදාහරණයක් දෙස බලමු. හයානක යම් සිදුවීමක් සමාජයට පහළ වන විට හෝ මහත් පීඩනයකට ජනතාව ලක් වන විට සෘජු ඊමානය සහිත මිනිසා සාමකාමී ව හා නො සැලී සිටිනු ඔබ දකිනු ඇත. තමාට අහිමි වූ සමාජ ගෞරව, දැඩි සිතුවිලි, කතිකත්වය, ක්‍රියාකාරීත්වය සියල්ල පාලනය කර යළි කටයුතුවල යෙදීමේ හැකියාව සහ මානසික ශක්තිය ඔහු නැවත ලබා ගන්නා බව ඔබ දකිනු ඇත. ඕනෑ ම පීඩනයට මුහුණ දීමට ඔහු සූදානම් ව සිටීම මෙයට හේතුව වේ. සිතට සහනය සහ ශක්තිය මිනිසාට ලබා දෙන්නේ මෙවැනි අවස්ථාවන්ය.

ඊමානය විරහිත කෙනෙකුගේ තත්වය මෙය නො වේ. බිය හා ව්‍යාකූලතාව හට ගන්නා විට ඔහු මහත් අධෛර්යයට ලක් වෙයි. ඔහු රුධිර පීඩනයට භාජන වෙයි. ඔහුගේ කල්පනා කිරීමේ හැකියාව අවුල් වෙයි. ඔහු තුළ භීතිය හා කම්පනය ව්‍යාප්ත වෙයි. මෙම මානසික තත්වය පහදා දිය නො හැකිය. ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දීමට ඔවුන් පුහුණුව ලැබූ ස්වභාවික හැකියාවෙන් කිසිවක් කළ නො හැකි බව දකින ඔහු මානසික ව ක්‍රියා විරහිත වෙයි. ඕනෑ ම දෙයක් දරා ගත හැකි ඊමානයේ ඉවසීම නොමැති

හේතුවෙන් ඔහු මෙවැනි තත්වයට පත් වෙයි. දුක හා පීඩනයට ලක් වන විශේෂ මොහොතේ මෙම දුබලතාව මුදුන්පත් වන බව දැක ගත හැකිය.

නිසි පුහුණුව මගින් ධෛර්ය ලැබීමෙහි හොඳ හා නරක කෙනෙක් ද, මූම්නි හා ඊමාන් නොමැති කෙනෙක් ද, එක හා සමාන තත්වය උසුලයි. මෙම නිර්භීතකම තුළින් ඕනෑ ම භයානක අවස්ථාවක් පහසු දෙයක් ලෙස ඔවුන් දැකිය හැකිය. එහෙත් ශක්තිමත් ඊමානය තුළින් ඉවසීම, සියල්ල අල්ලාහ්ට භාර කිරීමේ තවක්කුල් නම් විශ්වාසය, බලාපොරොත්තුව සහ තම ක්‍රියාවන් සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් පමණක් වේතනය බලාපොරොත්තුව යන කරුණු සහිත මූම්නිවරයෙකුගේ එඩිතරකම තවත් ශක්තිමත් බවට පත්වෙයි. භීතිය නිසා හට ගන්නා පීඩනය ඔහු තුළ නැත. මේ අයුරින් ඔහු සෑම අංශයෙන් ම උතුම් බවට පත්ව සිටී. මෙම තත්වයට පිළිබඳ ව අල්ලාහ් පවසන්නේ කුමක් දැයි බලමු. **“නුඹලා වේදනාවට පත්වූවාක් මෙන් ම ඔවුන් ද, වේදනාවට පත්ව ඇත. තවද, ඔවුන් අපේක්ෂා නො කරන දෙයක් නුඹලා අල්ලාහ් ගෙන් අපේක්ෂා කරන්නෙහුය.”** (සූරා අන් නිසා 4:104) අල්ලාහ්ගේ උපකාරය ඔවුනට හිමි වෙයි. ඔහුගේ නිශ්චිත හා ඉමහත් උපකාරය භීතිය විසුරුවා හරියි. සර්වබලධාරී මෙසේ පැවසීය. **“නුඹලා ඉවසීමෙන් සිටිනු, සැබැවින් ම අල්ලාහ් ඉවසිලිවන්නයින් සමඟ ය.”**(සූරා අල් අන්ෆාල් 46 වැනි පාඨය)

පරිච්ඡේදය -2

කනස්සල්ල, කරදර සහ කාංචාව දුරු කරන හේතු අතර, වචනයෙන් සහ ක්‍රියාවෙන් මිනිසුන්ට කරුණාව දැක්වීම එක් හේතුවකි. මේ කරුණු සියල්ල ම යහපත් කරුණු වන අතර එය සිදු කරන ප්‍රමාණයට අනුව දෙවියන් ඒවා මඟින් ධර්මිෂ්ඨ සහ දුෂ්ඨ අයගෙන් කරදර සහ කාංචාවන් පලවා හරියි. නමුත් එයින් ඇදහිලිවන්තයාට සම්පූර්ණ වාසනාව සහ භාග්‍යය ඇති අතර, ඔහුගේ කරුණාව අවංකකම සහ අල්ලාහ්ගේ ත්‍යාගය අපේක්ෂාවෙන් පැවතීම මඟින් එය කැපී පෙනේ.

එබැවින් අල්ලාහ් ඔහු බලාපොරොත්තු වන යහපත සඳහා අනුග්‍රහය කිරීමට ඔහුට පහසු කරන අතර, ඔහුගේ අවංකභාවය හා වේතනය බලාපොරොත්තු වීම හේතුවෙන් ඔහුගෙන් දුෂ්කරතා මඟ හරිනු ඇත. **“කෙනෙකු දානයක් හෝ යහපතක් හෝ ජනයා අතර සමනයක් ඇති කරන කරුණක් ගැන නියෝග කරන්නකු මිස ඔවුන් අතර කෙරෙන රහස් කතාවන් බොහෝමයක යහපත නොමැත. කවරෙකු එය අල්ලාහ්ගේ තාප්තිය බලාපොරොත්තුවෙන් සිදු කරන්නේ ද, එවිට අපි ඔහුට අතිමහත් ප්‍රතිඵල පිරිනමන්නෙමු.”** (සූරා අන් නිසා 114 වැනි පාඨය.)

ඉහත සඳහන් වාක්‍ය මඟින් ගැත්තා ඉටු කරන මෙම කාර්යයන් සියල්ල යහපත් බව ද, එහි ප්‍රතිඵල යහපත ගෙන දෙන බව ද, ඒවා මාර්ගයෙන් අයහපත් දේ වැළකිය හැකි බව ද, අල්ලාහ්ගෙන් පමණක් ප්‍රතිඵල බලාපොරොත්තු වන ගැත්තාට අල්ලාහ් උසස් ත්‍යාග දෙන බව ද, සනාථ කරනු ලැබේ. තවද, ගැත්තාගේ දුක, කනස්සල්ල හා අයහපත් සිතුවිලි සියල්ල මකා දැමීම ගැත්තාට දෙනු ලබන උසස්තම ත්‍යාග අතරින් එකක් බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

පරිච්ඡේදය - 3

ශරීරය දුර්වල වීම, අයහපත් කටයුතු වෙත සිත යොමු කිරීමෙන් හට ගන්නා මානසික අසහනය වැනි රෝග තත්වයන්ගෙන් නිවාරණ ලැබීම සඳහා, යහ ක්‍රියාවන් සහ දැනුම වර්ධනය කරන කරුණු වෙත අවධානය යොමු කළ යුතුය.

මෙවැනි යහ ක්‍රියාවන්හි නිරත වීම තුළින් කෙනෙකුගේ සිතෙහි හට ගන්නා දුක සහ අසහනය ඉවත් කළ හැකි වේ. මෙම මාර්ගයෙන් සිතේ පවතින අයහපත් සිතුවිලි ඉවත් කිරීමෙන් ඔහුට සතුට ලැබීමෙන් ක්‍රියාකාරීත්වය ද වර්ධනය වීමට හැකි වනු ඇත. මෙලෙස කටයුතු කිරීම දේව විශ්වාස කරන්නෙකුට මෙන් ම නොකරන්නෙකුට ද අදාළ පියවරකි. එහෙත් මුෂ්ටිවරයෙක් ඉගෙන ගන්නා විට හෝ උගන්වන විට, ක්‍රියාවක නිරත වන විට ඔහු තුළ පවතින ඊශානය හේතුවෙන් අන් අයට වඩා කැපී පෙනෙනු ඇත.

ඔහු නිරත වන කාර්යය ඉබාදාව සම්බන්ධ එකක් නම්, එම කාර්යය ඉබාදාවක් බවට පත් වේ. එසේ නො ව, ඔහු ලෝකික හෝ වෙනත් සමාජීය කටයුත්තකට සහභාගී වන විට ඔහු යහපත් චේතනාවෙන් සහ අන් අයට උපකාර කිරීමේ අරමුණින් නිරත වන නිසා එම ක්‍රියාව පවා ඉබාදාවක් බවට පත් වනු ඇත. මෙවැනි අවස්ථාවන්හි පවා මුෂ්ටිවරයෙකුගේ ක්‍රියාවන් නිසා ඔහුගේ සිත් තැවිල්ල, අසහනය ඉවත් කිරීම පිණිස සාධක බවට පත් වනු ඇත. අසහනය සහ අයහපත් සිතුවිලි සහිත අය නොයෙක් රෝගයන්ට භාජනය වන අතර, ඔවුන් වැදගත් ක්‍රියාවන්හි යෙදී තම අසහනය අමතක කිරීමට යහ ක්‍රියාවන් උපකාර කරයි.

කෙසේ වෙතත්, යහ ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන විට, තම සිතට එකඟ වන සහ තමා කැමති කාර්යයන්හි යෙදීම සුදුසුය. අල්ලාහ් සියල්ල දනී.

පරිච්ඡේදය - 4

අසහනයෙන් හෝ දුකෙන් මිදීම පිණිස තමා නිරත වන කටයුතු කෙරෙහි සම්පූර්ණ අවධානය යොමු කිරීම සුදුසු ය. එ සමඟ ම අතපසු වූ හා පැරණි විෂයයන් ගැන දුක්වීමේ පුරුද්ද අත හැරිය යුතුය. රසුල් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් සිත් තැවිල්ලෙන් දුකෙන් අල්ලාහ්ගෙන් රැකවරණය පැතුවේ මේ නිසාය. (වාර්තා කළේ බුහාරි සහ මුස්ලිම්)

අත පසු වූ සිද්ධීන් ගැන නැවත, නැවත සිතා දුක් වීමෙන් හෝ කෝප වීමෙන් එය යළි පැමිණෙන්නේ නැත. එමෙන් ම අනාගතය ගැන බිය විය නො යුතුය. මේවා මගින් අසහනය තවත් අධික වනු ඇත. මේ හේතුවෙන් නිසා මුෂිත්වරයෙක් තම දෛනික කටයුතුවල පමණක් සිත සම්පූර්ණයෙන් ම යොමු කළ යුතුය. මේ ආකාරයෙන් ඔහු තම දෛනික කටයුතු සියල්ල විධිමත් ලෙස පවත්වා ගත යුතුය. අල්ලාහ්ගේ ගැත්තෙක් තම සියලු කටයුතු නිසියාකාර ව අවසන් කිරීමට සහ සිත් තැවිල්ලෙන් නිදහස් වීමට හැකි වන්නේ තම සිත එක් දිශාවට යොමු කිරීමෙන් පමණි.

නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ප්‍රාර්ථනා කරන විට හෝ ප්‍රාර්ථනා කරන ලෙස සමාජයට මග පෙන්වූ විට, ඔවුන් මහත් චූළමනාවක් දක්වමින් අල්ලාහ්ගේ උපකාර අයදිය යුතු බව ද, තම ප්‍රාර්ථනාවන්ට බාධක වන කරුණු සියල්ලෙන් ඉවත් විය යුතු බව ද, උපදෙස් දුන්හ. මෙයට ප්‍රධාන හේතුවන්නේ ප්‍රාර්ථනාව කෙනෙකුගේ ක්‍රියා කලාපය හා සම්ප ව සම්බන්ධ වී තිබීමය. එබැවින් ලෞකික විෂයයෙහි හෝ ආගමික විෂයයෙහි යහළුල ගෙන දෙන ක්‍රියාවන් හි පමණක් පරිශ්‍රමය යෙදිය යුතුය. තම අරමුණ ලබා ගනු පිණිස අල්ලාහ්ගෙන් ප්‍රාර්ථනා කිරීමට ද, අමතක නො කළ යුතුය.

මේ බව නබි (සල්) තුමාණන්ගේ පහත සඳහන් හදිසය පැහැදිලි කරයි. “ඔබට යහපතක් ගෙන දෙන විෂයයෙහි සැලකිල්ල දක්වනු. ඒ සඳහා අල්ලාහ්ගේ සහය පතනු. ටෙබර්යය අත් නොහරිනු. තවද, ඔබට යමක් සිදු

වුයේ නම්, 'මම මෙලෙස කළේ නම් මෙවැනි දැයක් සිදුවන්නට තිබුණි. (නො කළේ නම්) එවැනි දැයක් සිදුවන්නට තිබුණි.' යැයි නො පවසනු. එහෙත් අල්ලාහ් තමා කැමති දේ ඔහුගේ තීරණය කළ අයුරින් සිදු කරයි. මන්ද, 'මෙලෙස කළේ නම්' යන වදන ජෛනාන් ඔහුගේ ක්‍රියාව ආරම්භ කිරීමට මඟ පාදයි." (මූලාශ්‍රය මුස්ලිම්.) යම් ක්‍රියාවක් සාර්ථක වනු පිණිස එය කෙරෙහි ආශාව සහ අල්ලාහ්ගේ උපකාරය අවශ්‍යය වේ. ඒ කෙරෙහි උදාසීනකම නො දැක්විය යුතුය. පසුගිය දේ පිළිබඳ ව සිත්තැවිල්ලට පත් නො විය යුතුය. ඒ වෙනුවට සිදු වූ සියල්ල අල්ලාහ්ගේ තීරණයට එකඟව සිදු වූ බව තෘප්තියට පත්ව පිළිගත යුතුය යනුවෙන් නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ හදිසි වදන අපට පැහැදිලි කරයි. තවද, නබි (සල්) තුමාණන් යම් ක්‍රියාව දෙ වර්ගයට වෙන් කර ඇති බව මෙයින් පෙනේ. ඒවා නම් මුෂිත්වරයෙක් තම වෑයමින් යම් අවශ්‍යතාවක් ලබා ගැනීම සහ යම් දෙයකින් ඉවත් වීම යන වර්ග දෙකක් වේ. මෙලෙස වෑයම් කිරීමේ දී ඒ සඳහා අල්ලාහ්ගේ සහය පැතීම ද අවශ්‍ය බව සලකන්න. දෙවනුව එය ලබා ගත නො හැකි වීම. එවැනි අවස්ථාවන්හි මුෂිත්වරයෙක් එම අසාර්ථක ප්‍රතිඵලය පිළිගත යුතුය. ඒ නිසා ම අතෘප්තියට පත් නො විය යුතුය. මෙම ක්‍රම වේදය මුෂිත්වරයෙක් නිතර අනුගමනය කළේ නම් ඔහුගේ වේදනාව ඉවත් වී ඔහුගේ ජීවිතය නිතර සතුටින් පිරෙනවාට කිසිදු සැකයක් නැත.

පරිච්ඡේදය -5

හදවත් හි දුක ඉවත් වී සහනය ගෙන දෙන තවත් මාර්ගයක් වනුයේ නිතර අල්ලාහ් ව මෙනෙහි කිරීම තුළින් බව කුර්ආන් පවසයි. **“සැබැවින් ම හදවත් සැනසුමට පත් වනුයේ අල්ලාහ් ව මෙනෙහි කිරීමෙනි.”** (සූරා අර් රඅද් 28 වැනි පාඨය.) අල්ලාහ් මෙනෙහි කිරීම කෙනෙකුගේ අරමුණ සහ අවශ්‍යතා ලබා ගැනීමට හා බලාපොරොත්තු වන එහි කුසල් හා ප්‍රතිඵල සාර්ථක කර ගැනීමට මහත් උපකාර වන බව මෙම වාක්‍ය පවසයි.

පරිච්ඡේදය -6

තවද, අල්ලාහ් කෙනෙකුට ප්‍රසිද්ධ ව හා අප්‍රසිද්ධ ව ලබා දුන් ආශීර්වාද විශාල ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව සඳහන් කිරීමෙන් ඔහුගේ සිත් තැවිල්ල හා කනගාටු ඉවත් කර ගැනීමට තවත් ක්‍රියා මාර්ගයකි. මෙවැනි ක්‍රියා මාර්ගයෙන් කෙනෙකුගේ සිත්තැවිල්ල ඉවත් කිරීමට අල්ලාහ් මාර්ගයක් සකස් කර ඇත. මෙයට එකඟ ව බැතිමතා තම කෘතඥතාව නිතර ප්‍රකාශ කළ යුතු බව අල්ලාහ් ඔහුට අනුබල දෙයි. ගැත්තෙකුට අසනීපය, දුප්පත්කම වැනි පරීක්ෂණයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවන අවස්ථාවන්හි අල්ලාහ් තමාට ලබා දුන් අසීමිත ආශීර්වාදයන් ගැන සසඳා බලන ඔහු මෙම නවක ප්‍රශ්න සියල්ල ගැන වැඩිය ලත වීමට හේතුවක් නොමැති බව දැක ගනී.

තමා අසිරු තත්වයට පත් කර එ මඟින් අල්ලාහ් පරීක්ෂණ කරන බව ගැත්තා පිළිගන්නේ නම්, එම තත්වයේ බර ඔහු ඉවසීමෙන් දරා ගන්නේය. තවද, පැන නැගූ එම අවස්ථාව සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් තිළිණ සහ ප්‍රතිවිපාක අපේක්ෂාවෙන් ඉවසීමෙන් කටයුතු කරන විට, එම අසිරු අවස්ථාවන් පවා මුස්ලිම්වරයෙකුට පහසු එකක් බවට පත්වෙයි. මෙම පහසු හැඟීම නිසා ඔහු දරා ගත් අසිරුකම ඔහුට අමතක වනු ඇත.

පරිච්ඡේදය -7

තමාට වඩා පහළ තත්වයෙන් පසු වන අය වෙත අවධානය යොමු කිරීම. මෙවැනි අවස්ථා පිළිබඳ ව රජුල් (සල්ලේලානු අලයිති වසල්ලම්) තුමාණන් මෙසේ වදාළහ. “**ඔබට වඩා පහළ තත්වයේ පසු වන ජනතාව දෙස ඔබේ නෙත් යොමු කරන්න. ඔබට වඩා ඉහළ තත්වයේ සිටින ජනතාව වෙත අවධානය යොමු නො කරන්න. අල්ලාහ්ගෙන් ඔබට දෙන ලද ආශීර්වාද පිළිබඳ ව ඒවා අල්ප ලෙස ඔබ නොසැලකීමට මෙය කදිම ක්‍රමය වේ.**” (ඉමාම් බුහාරි තුමා මෙය වාර්තා කර ඇත.)

මෙවැනි උතුම් මානසික තත්වයේ මුෂිත්වරයෙක් කටයුතු කරන්නේ නම් අන් අයට වඩා තමා යහපත් ලෙස සිටින බව ඔහු දැකීම නියතය. මෙවැනි අවස්ථාවක ඔහු කුමන තත්වයේ පසු වුවත්, සමාජයේ බොහෝ දෙනාට වඩා තමා ශාරීරික සෞඛ්‍යයෙන් හා ආහාරයෙන් අධික පෝෂණය ලැබ සිටින බව දැන ගනී. ඔහුගේ ශෝකය ඉවත් වී ඒ වෙනුවට ඔහුගේ සතුට අධික වේ. එමෙන් ම තමාට වඩා උසස් තත්වයේ ජීවත් වන ජනතාව දකින විට ඔහු තුළ ක්‍රෝධය හෝ ඊර්ෂ්‍යාව හට ගන්නේ නැත.

මෙලෙස තමාට බාහිර ව හා අභ්‍යන්තරව අල්ලාහ් විසින් පිරිනමන ලද අසීමිත ආශීර්වාද සහ ආගමික විෂයයන් හා ලෞකික විෂයන්හි දෙන ලද සහන පිළිබඳ ව නිතර කල්පනා කරන කෙනෙක් තමාට අල්ලාහ් කෙතරම් ආශීර්වාදයක් ලබා දී තිබෙන බව ද, කොපමණ අයහපත් අවස්ථාවන්ගෙන් ඉවත් කර ආරක්ෂා සපයා තිබේය යන වගද දැන ගනී. මෙලෙස සහනයන් ගැන කල්පනා කරන විට ඔහුගේ සිත් තුළ කනස්සල හීන වී ඒ වෙනුවට සතුට අධික වන බව කිසිදු සැකයක් නැත.

පරිච්ඡේදය - 8

කනගාටුවෙන් ඉවත් වී සතුටින් ජීවත් වීම සඳහා කනගාටුවට මඟ පාදන ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී සිටීම නියම ක්‍රියා මාර්ගය වේ. අතීතය වෙනස් කිරීමට කිසිසේත් නො හැකිය. එනිසා ඒවා පිළිබඳ ව කල්පනා කරමින් ලත වීමෙන් කිසිදු එලක් නැත. බෙහෝ දෙනෙක් තම අශුභ අතීතය ගැන කල්පනා කරමින් ලත වන අතර, අනාගතය සඳහා සාර්ථක පියවරක් ගන්නට නො හැකිව ද, ලත වෙති. තවද, එය අනුවණ හා උමතු ක්‍රියාවක් බව පිළිගත යුතුය. එනිසා අයපහත් අතීතය පිළිබඳ ව අමතක කළ යුතුය. මෙමගින් ද, සතුට සඳහා මාර්ගයක් විවෘත වේ.

ඇතැම් විට අතීතය අමතක කිරීමට මහත් ප්‍රයත්නයක් දරන්නට සිදු වේ. එහෙත් මෙය අනිවාර්ය යෙන් ම සිදු කළ යුතු එකකි. එපමණක් නො ව ජීවිතයේ අවශ්‍ය පියවර ගන්නා විට, අනාගතයේ තමා දිළිඳුකමට හෝ කිසියම් රෝගයට ගොදුරු විය හැකිය යනුවෙන් උපකල්පනය නො කළ යුතුය.

අනාගතය පිළිබඳ දැනුම අල්ලාහි සතුය. එනිසා ඒවා පිළිබඳ ව අනවශ්‍ය ව උපකල්පනය කර, කාලය විනාශ නො කර, එහි සාර්ථකත්වය ලබන්නට හා අසාර්ථක පියවරින් වැළකී කටයුතු කිරීම මුෂිත්වරයකුගේ වගකීම වේ. අනාගතය ගැන ලත නො වී, එය අල්ලාහිට භාර කර, නිශ්කලංකව තම කටයුතුවල නිරත වීම සුදුසු පියවරකි. එවිට සිත් සහනය ලැබ, තත්වය යහපත් අතට වෙනස් වී, ඔහුගේ බිය හා සැක ඉවත් වන බව මුෂිත්වරයෙක් අවබෝධ කර ගත යුතුවේ.

පරිච්ඡේදය - 9

තවද, අනාගතය සම්බන්ධ විශයයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන විට මුහුම්මද් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් පාරායනා කළ පහත සඳහන් දුභා අප ද, පාරායනා කිරීමෙන් යහළු සිදු වනු ඇත.

«اللَّهُمَّ أ صلح لي ديني الذي هو عصمة أمري وأ صلح لي دنياي التي فيها معاشي،
وأ صلح لي آخري التي إليها معادي، واجعل الحياة زيادة لي في كل خير، والموت راحة لي
من كل شر».

“යා අල්ලාහ්! මාගේ සියලු කාර්යයන්හි ආරක්ෂාව වූ මාගේ දහම මට විධිමත් කර දෙනු මැනව! මාගේ ජීවිතය රැඳී පවතින ලෞකික විෂයයන් විධිමත් කර දෙනු මැනව! එමෙන් ම මා ආපසු හැරී යෑමට තිබෙන මතු ජීවිතය ද, විධිමත් කර දෙනු මැනව! කුසල් ක්‍රියාවන් අධිකව කිරීම සඳහා මගේ ආයුෂ කාලය දීර්ඝ කර දෙනු මැනව! සියලු උවදුරෙන් සහන ලබන අයුරින් මාගේ මරණය පහසු කරනු මැනව!” (මූලාශ්‍රය මුස්ලිම්.) එමෙන් ම එතුමාගේ මෙම ප්‍රාර්ථනාව ද, කිව යුතුයි.

«اللَّهُمَّ رحمتك أرجو فلا تكلني إلى نفسي طرفة عين وأ صلح لي شأني كله، لا إله إلا أنت».

“යා අල්ලාහ්! ඔබේ ආසිරි පතම්! සුළු මොහොතකට වුවද, මා වෙත මා හාර නො කරනු මැනව! මාගේ සියලු කාර්යයන් විධිමත් කර දෙනු මැනව! ඔබ හැර නැමදුමට සුදුසු කිසිවෙක් නැත.” (සහීන් ගණයට අයත් වාර්තා දාමයක් සහිතව අබු දාවුද් විසින් දැනුම් දී ඇත.)

මෙයට එකඟ ව මූෂිත්වරයෙක් තම ක්‍රියාවන්හි වෙහෙස දරන විට දහමෙහි සහ ලෞකික කටයුතුවල අනාගතයේ යහපතක් සිදු කළ හැකි

මෙම ප්‍රාර්ථනාවන් පිරිසිදු සිතකින් පාරායනා කළේ නම්, අල්ලාහ් ඒවා සාර්ථක බවට පත් කරන්නේය. තමා වෙත කරන ලද ආයාචනාවන්ට අල්ලාහ් සාර්ථක පිළිතුරු දෙන්නේය. මේ මාර්ගයෙන් මිනිසාගේ සිත් තැවුල් ඉවත් වී ඒවා ප්‍රීතිමත් බවට වෙනස් වනු ඇත.

පරිච්ඡේදය -10

කනස්සල්ල හා ශෝකය ඉවත් කිරීමට ඉවහල් වන වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් තවත් කරුණක් වනුයේ යම් විපත්තියක් ගැත්තාට සිදු වූ විට එම සිදුවීම අවසන් වන නරක ම අවස්ථාවන් අගය කොට එම කරුණ මත ඉවසා දරා ගනිමින් එය සැහැල්ලුවෙන් දකින්නට උත්සාහ කිරීමය. එසේ සිදු කළ විට සමනය කළ හැකි දේ හැකිතාක් අඩු කර ගැනීමට ඔහු උත්සාහ කරයි. මෙම දරා ගැනීම සහ ප්‍රයෝජනවත් උත්සාහයෙන් ඔහුගේ කනස්සල්ල සහ කරදර දුරු වී, එම උත්සහය සඳහා දරන කැපවීම ප්‍රතිලාභ ගෙන දීමටත් ගැත්තාට ඇතිවන හානිය වළක්වා ගැනීමටත් නියෝජනය කරයි.

භීතිය, අසනීපය, දිළිඳුකම හෝ තමන් ප්‍රිය කරන නොයෙකුත් දෑ සිදු නොවීම වැනි හේතු සාධකයක් හට ගන්නා විට, ඒවාට සන්සුන්ව හා සිත පාලනය කර ගනිමින් දෙවියන් පිළිබඳ සිහියෙන් කටයුතු කළ යුතුයි. එසේම ඒවාට වඩා විශාල පීඩාවන් හට ගන්නේ නම්, ඒවා ද, දරා ගැනීමේ එඩිතර මානසික තත්වයට ඔහු පත්වනු ඇත. මෙලෙස අභාග්‍රාය දේ සිදු වන විට ඒවා දරාගැනීමේ හැකියාව නිසා කෙනෙකුගේ මානසික පීඩනය හා ශෝකය අඩු වනු ඇත. ඒවායේ බරපතලකම ද, සුළු බවට පෙනේ. විශේෂයෙන් තම හැකියාවට එකඟව පීඩාව දරා ගැනීමට කෙනෙක් පුහුණු වූයේ නම්, එම අවස්ථාවන්හි අයහපතට එරෙහි ව සටන් කිරීමට හැකියාව ඔහු තුළ වර්ධනය කෙරේ. මෙලෙස කරදර සියල්ලට එඩිතරව මුහුණු දුන් හේතුවෙන් සහ අල්ලාහ්ගෙන් අප්‍රමාද හා ප්‍රමාද ව ලැබෙන සියලු තිලිණ බලා පොරොත්තුවෙන් සිටීමේ හේතුවෙන් ඔහු තුළ සතුටක් හා

බලාපොරොත්තුවක් හටගන්නේය. මේ ප්‍රතිඵල සියල්ල ප්‍රයෝගික අත් දැකීම් ලෙස දුටු අය බොහෝ දෙනෙකි.

පරිච්ඡේදය -11

මානසික රෝග සඳහා පමණක් නොව, කායික රෝග සඳහා ද, ඇති විශිෂ්ටතම ප්‍රතිකාර අතර: හදවතේ ශක්තිය, නරක සිතුවිලි මගින් ගෙන එන මිත්‍යාවන් සහ මන:කල්පිතයන් නිසා කලබල නො වී කුපිත නො වීම ද, හේතු සාධකයකි. කෝපය සහ ව්‍යාකූලත්වය වේදනාකාරී හේතූන් අතර පවතින්නකි. යමෙකුට පිළිකුල් සහගත විපත්ති ඇතිවීම සහ ආදරය අතුරුදහන් වීම හේතුවෙන් ඔහු කරදර, කාංසාව, හෘද හා ශාරීරික රෝග මෙන් ම මිනිසුන් බොහෝ පීඩාවන්ට මුහුණ දෙන, නපුරු බලපෑම් ඇති කරන ස්නායු බිඳවැටීම්වලට ද, ලක් වෙයි.

පරිච්ඡේදය -12

එහෙත් කුමන අවස්ථාවේ හෝ මිනිසා අනවශ්‍ය උපකල්පනයට ඉඩ නො දී, තම සියලු කටයුතු අල්ලාහි කෙරෙහි විශ්වාසය තබා ඔහු වෙතට ම සියල්ල භාර කරන්නේ ද, එම මොහොතේ මිනිසාගේ සියලු කරදර හා කම්කටොලු ඔහුගේ සිතින් බැහැර වනු ඇත. මානසික පීඩනය නිසා ඔහුට සිදු වූ විවිධ කායික රෝග හා මානසික අසහනය ඔහුගෙන් ඉවත් වනු ඇත. ඒ සමඟ වදනින් විස්තර කළ නො හැකි සිත් ටේබර්යය, සිත් සහනය සහ සතුට ඔහුගේ ජීවිතයේ මල් පිපෙන්නට පටන් ගනී. අයහපත් උප කල්පනය සහ අනවශ්‍ය භීතියට වහල් වී, ඒවා සිත් තුළ වර්ධනය වීමට ඉඩ දුන් අයගේ ජීවිතය ඉතාමත් දුක සහිත එකක් බවට පත් වේ. මේ පිරිස අතර බොහෝ දෙනෙකුට රෝහල්ගත වන්නට සිදු ව ඇත. මෙවැනි බලපෑමට ශාරීරික දුබල අය පමණක් නො ව කායිකව ශක්තිමත් පිරිස ද, හසුවේ. ඔවුන්ගෙන් කිහිප දෙනෙකු මානසික රෝගීන් වශයෙන් සිහි විකල් වීම ද, දැක ගත

හැකිය. මෙවැනි අභාග්‍ය සම්පන්න තත්වයෙන් කවුරුන්ට අල්ලාහි විසින් ආරක්ෂාව දෙනු ලැබුවේ ද, ඔවුන් සහ කවුරුන්හට තම සිතුවිලි සමග සටන් වදින්නට ආත්ම ශක්තිය අල්ලාහි දුන්නේ ද, ඔවුන් හැර අන් කිසිවෙකුට මෙම අවාසනාවන්ත තත්වයෙන් මිදෙන්නට හැකියාවක් නැත. **“කවරෙකු අල්ලාහි කෙරෙහි සියල්ල භාරකරන්නේ ද, ඔහුට ඔහු (අල්ලාහි) ප්‍රමාණවත්ය.”** (සූරා අත් තලාක් 65:3) එනම්: ආගමික මෙන් ම ලෝකික සියලු ම වැදගත් කාරණා සඳහා ඔහු ප්‍රමාණවත්ය.

මේ අනුව අල්ලාහි කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නා සිතින් බලවත්ය, මිත්‍යාවෙන් පීඩාවට පත් නො වේ, හදිසි අනතුරුවලින් කම්පාවට පත් නො වේ. ඊට හේතුව මෙය ආත්මයේ දුර්වලකමෙන් සිදු වන්නක් බවත්, යථාර්ථයක් නැති බියක් හා තැතිගැන්මක් බවත්, ඔහු හඳුණන බැවිනි. එමෙන් ම අල්ලාහි වෙත සියල්ල භාර කරන්නාට පූර්ණ භාරකාරත්වය හිමිවන බව ද, ඔහු දනී. එහෙයින් ඔහු අල්ලාහි පිළිබඳව විශ්වාසය තබා ඔහුගේ පොරොන්දු බලාපොරොත්තුවෙන් තැන්පත්භාවයෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. එවිට ඔහුගේ කණස්සල්ල සන්නාපය ඉවත්ව යනු ඇත. දුෂ්කරතා සැහැල්ලු බවටත් දුක සතුට බවටත් බිය අභයදායී බවටත් පෙරළෙනු ඇත. අපි අල්ලාහිගෙන් සුවය පතමු. ශක්තිමත් හා ස්ථාවර සිතක් අප වෙත දායාද කරන මෙන් ද, සියලු ම යහපත් දැයින් ඔහුගේ ගැත්තන් භාර ගන්නා පූර්ණ භාරකාරත්වය ද, සියලු ම පිළිකුල් සහගත හා හානිදායක දැයින් වළක්වා ආරක්ෂා කරන මෙන් ද, අපි අල්ලාහිගෙන් තවදුරටත් ප්‍රාර්ථනා කරමු.

පරිච්ඡේදය -13

නබ් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් කළ ප්‍රකාශයක මෙසේ සඳහන් වේ. “මූෂින්වරයෙක් තවත් මූෂින්වරියකුගේ තොරතුරු පිළිබඳව අනවශ්‍ය ලෙස භාරා නො බලනු. මන්ද, ඇයගේ එක් ගුණාංගයක් ඔහු අප්‍රිය කළ හැකි නමුත් ඇයගේ තවත් ගුණාංගයක් ඔහුට තෘප්තිය ලබා දිය හැකිය.” (මෙය මුස්ලිම් විසින් වාර්තා කර ඇත.) මෙම වදනෙහි වැදගත් කරුණු දෙකක් අඩංගු වී තිබේ.

1. කෙනෙක් තම බිරිඳ, දොතීන්, හිතමිතුරන්, සෙවකයන් වැනි සමීප සෑම අයකු සමඟම හැසිරිය යුතු ආකාරය; සම්බන්ධකම් පැවැත්විය යුතු ආකාරය කෙසේ පිහිටිය යුතු දැ? යි මෙම හදිස වදන මඟ පෙන්වයි. එසේ සමීපව ආශ්‍රය කරන ජනයා අතර තමන් අප්‍රිය කරන ඇතැම් අඩුපාඩු හෝ අප්‍රසන්න හැඟීම් තිබීමට ඉඩ ඇත. එවැන්නක් ඔබ දුටු විට හිතවත්කම පවත්වා ගැනීමටත් සම්බන්ධකම් අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමටත් එහි ඇති යහපත්කම හා බලාපොරොත්තු වන පෞද්ගලික මෙන් ම පොදු යහපත මෙනෙහි කරමින් එය හා ඔබට අවැසි කරුණු සම්බන්ධ කර ගත යුතුයි. එසේ අඩුපාඩු නො සලකා හරිමින් යහපත පෙන්වා දීම තුළින් හිතමිතුරුකම් හා සම්බන්ධකම් අඛණ්ඩව පවතිනු ඇත. පූර්ණ සැනසුම ලබා සුවපත් වනු ඇත.
2. මෙම නබ් වදනින් ලැබෙන දෙ වන පාඩම: සිත් කනසසල්ල සහ ශෝකය ඉවත් වී සිත පිරිසිදු කර ගත හැකිය. එමෙන් ම දෙපාර්ෂවය අතර පිළිපැදිය යුතු අනිවාර්ය අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. සිත් සහනය ද, ලබනු ඇත. නබ් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ මෙම

උපදෙස කවරෙකු හෝ අනුගමනය නො කරන්නේ නම්, ඔහුගේ තත්වය සම්පූර්ණයෙන් අවුල් සහගත බවට පත් වෙයි. එවැනි කෙනෙක් අන් අය වෙත තිබෙන යහ ගුණාංගයන් දෙස නෙත් යොමු නො කර ඔවුන්ගේ අයහපත් කොටස ගැන පමණක් තම අවධානය යොමු කරන්නට බලයි. මෙයින් ඔහු තවත් අසහනයට පත්වීම වැළැක්විය නො හැකිය. මෙවැනි අවස්ථාවක තමන් අතර පවතින පොදු එකඟතාවට හා සෙනෙහසට හානි සිදුවිය හැකිය. මේ නිසා ම දෙපාර්ශවය ම එකතු වී සිදු කළ යුතු රාජකාරීන් පවා නිසියාකාරව ඉටු කිරීමට බාධාවක් සිදුවිය හැකිය.

බොහෝ අධිෂ්ඨානශීලී පුද්ගලයෝ විපත්ති දායක සහ පීඩිත අවස්ථාවල දී ඉවසීම සහ තැන්පත් බවින් ඒවා විසඳා ගනිති. නමුත් සුළු කාරණාවල දී ඔවුන් කනස්සල්ලට පත් වන අතර සන්සුන් භාවය පිරිහී යයි. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව බරපතල කරුණු සම්බන්ධ ව සිත පාලනය කළ ඔවුන් සුළු විෂයයන් කෙරෙහි එසේ කිරීමට අපොහොසත් වීමය. මෙලෙස අසාර්ථකවීම ඔවුන්ට මහත් හානියක් ගෙන දිය හැකිය. ඔවුන්ගේ සිත් සහනයට හානි සිදු විය හැකිය. එහෙත් සෘජු ව සිත පාලනය කරගන්නා කෙනෙක් කුඩා හෝ විශාල පීඩනයට පත් වූ අවස්ථාවන් හි පවා අල්ලාහි වෙත සියලු කරුණු භාර කර ඔහුගෙන් ම සහන පතයි. ඒ සමගම ඔහු කිසිදු මොහොතක කිසිදු ප්‍රශ්නයක් තම සිතට භාර නො කරන ලෙස අල්ලාහිගෙන් සහය පතයි. එම අවස්ථාවේ ඔහුගේ විශාල ප්‍රශ්න සුළු ප්‍රශ්න බවට පත් වන අතර, සුළු ප්‍රශ්න ඔහුට ම විසඳිය හැකි පහසු ඒවා බවට පත් වෙයි. ඔහුගේ ආත්මය සන්සුන් භාවයට පත් ව ඔහුගේ සිත ද, සැනසුමට පත් වේ.

පරිච්ඡේදය -14

තෘප්තිමත් හා ප්‍රීතිමත් ජීවිතය යහපත් එකක් නමුත් එය කෙටි කාලීන ජීවිතයක් බව නුවණැති පුද්ගලයෙක් හඳුනා ගනී. එබැවින් සිතට කනස්සල්ල ගෙන දෙන, සිත් පිරිසිදුභාවයට හානියක් සිදු කරන කිසිදු ක්‍රියාවකින් එම කෙටිකාලීන ජීවිතයට හානියක් සිදු වන පියවරක් නොගන්නා බවට නුවණැති කෙනෙක් වග බලා ගත යුතුය. එසේ නො කළේ නම් ඔහුගේ යහපත් ජීවිතයට අයහපතක් සිදු වනු ඇත. එබැවින් තම ජීවිතයේ සිත්තුවිල්ල ගෙන දෙන කරුණු සහ සිතේ පිරිසිදුකමට හානියක් සිදු කරන කරුණු පිළිබඳ ව කෙනෙක් සෙවිල්ලෙන් සිටිය යුතුය. මෙම විෂයෙහි යහපත් කෙනෙක් හා අයහපත් කෙනෙක් අතර කිසිදු වෙනසක් නොමැත. එහෙත් මෙයට දායක වන විෂයයන් කෙරෙහි මුළුමනින්ම වරයෙක් ස්ථීර ව කටයුතු කරන අතර එයින් ඔහු ලබන ප්‍රතිඵල ඉමහත්ය.

පරිච්ඡේදය -15

තවද, තමා අකැමැති යමක් සිදුවන විට හෝ බිය උපදවන යමක් සිදුවන විට ඒවා ආගමික හා ලෞකික සම්බන්ධව තමාට පිරිනමනු ලැබූ භාග්‍යයන් සමඟ ඔහු සසඳා බැලිය යුතුය. එසේ සසඳා බලන විට අල්ලාහ් විසින් තමාට පිරිනමනු ලැබූ භාග්‍යයන් අධික බව ද, තමාට සිදු වූ අයහපත් දේ ඉතාමත් ස්වල්පයක් බව ද, ඔහු දැක ගනී. එමෙන් ම තමා මුහුණු දුන් බිය සහිත සිදුවීම් සමඟ තමා ලැබූ ශාන්තිය සහිත අවස්ථාවන් ගැන සසඳා බැලිය යුතුය. මෙවැනි මොහොතෙහි දුබල සිදුවීමක් විසින් ශක්තිමත් සිදුවීමක් ඉක්මවා යෑමට ඉඩ දිය නො යුතුය. මේ නිසා ඔහුගේ දුක හා සිත් කනස්සල්ල ඉවත් වනු ඇත. තවද, මෙවැනි තත්වයට ළඟා වීම පිණිස විශාල කරදරවලට පවා මුහුණු දී, ඒවා පාලනය කර ගැනීමේ හැකියාව ඔහු තුළ වර්ධනය කර ගත හැකි වේ. මෙවැනි අප්‍රිය සිදුවීම් දරා ගැනීම සඳහා ඒවා පහසු ලෙස දකින්නටද, එවැන්නක් යළිත් සිදු නො වන බවට වග බලාගන්නට ද සිත් ධෛර්යය ඔහු ලබයි.

පරිච්ඡේදය -16

මිනිසුන්ගෙන් නොයෙක් කරදර සිදු වන විට, විශේෂයෙන් ඔවුන්ගෙන් අසභ්‍ය වදන් අසන්නට සිදු වන විට, ඔබ ඒවා කෙරෙහි අවධානය යොමු නො කර, කෝපයට පත් නො වී සිටීම ඉතා පල දායක පියවරකි. එවිට ඔවුන්ගෙන් සිදුවන කරදර ඔබට හානියක් බවට පත් නො වී ඔවුන්ට ම හානියක් බවට පත් වන බව ඔබ දැක ගනී.

පරිච්ඡේදය -17

ඔබේ වින්තනයේ ප්‍රතිවිපාකය ඔබේ ජීවිතය බව ඔබ දකිනු ඇත. එනිසා ඔබේ සිතවිලි දහම හෝ යහපත් ලෙඟකික දේ සමග සම්බන්ධ වී තිබුණේ නම් ඔබේ ජීවිතය ද, යහපත් එකක් බවට ඔබ දකිනු ඇත. එසේ නොමැති නම් එහි ප්‍රතිඵලය ඊට වෙනස් වනු ඇත.

පරිච්ඡේදය -18

ඔබ ඉටු කරන යහ ක්‍රියාවන් සඳහා අන් අයගෙන් ප්‍රතිඋපකාර නො පතා අල්ලාහ්ගෙන් පමණක් ඒවා සඳහා ත්‍යාග බලා පොරොත්තුවීම සිත් තැවිල්ලෙන් මිදෙන්නට පහසු මාර්ගය වේ. එනිසා කෙනෙකුට යහපතක් සිදු කරන විට මේ සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් පමණක් ප්‍රතිඋපකාර බලාපොරොත්තු වෙමි, යන සිදුවිලි තිබිය යුතු අතර, මිනිසාගෙන් බලා බොරොත්තුවක් නො තිබිය යුතුය. අල්ලාහ්ගේ උතුම් ගැත්තන්ගේ ගුණාංගය මෙය බව සලකන්න. මේ පිරිස පිළිබඳ ව අල්ලාහ් මෙසේ සඳහන් කරයි. **“අප නුඹලාට ආහාර සපයනුයේ අල්ලාහ්ගේ මුහුණ (තෘප්තිය) වෙනුවෙන්මය. නුඹලාගෙන් කිසිදු ප්‍රතිඵලයක් හෝ කිසිදු කෘතඥතාවක් හෝ අපේක්ෂා නො කරන්නෙමු.”** (සූරා අල්-ඉන්සාන්: 9)

නිතර සම්බන්ධකම් පවත්වන පවුලේ සාමාජිකයන්, දරුවන්, ශ්‍රෝතීන් අතර ද, මෙය සහතික කළ යුතු වේ. එමෙන් ම ඔවුන්ගෙන් යම් හානියක් හෝ අයහපතක් ඔබට සිදු වන විට ඒවා ගැන නො සලකා හැරීමෙන් ඔබේ සිතට සතුටක් හා විශාල සහනයක් දැනෙන බව ඔබට දැක ගත හැකිය. ඔබේ සිතට කරදර කරන බරකින් තොරව, මානසික උවමනාවට අනුව යහපත් ගුණාංග පිළිපදිමින් කටයුතු කිරීම සැනසීමට එක හේතුවකි. යහපත ඇති වීම ගැන කලකිරී වක්‍ර මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කිරීමෙන් ඔබ නැවත අයහපත් ස්ථාවරය වෙත හැරී යනු ඇත. මෙහි ප්‍රඥාව මෙයයි. නපුරු දේවල් පිවිතුරු මිහිරි දේවල් බවට පත් කර ගැනීමෙන් ඉමහත් සුවයක් ලැබෙන අතර නපුරු දෑ ද, ඉවත්ව යනු ඇත.

පරිච්ඡේදය -19

යහ ප්‍රතිඵල ලබා දෙන ක්‍රියාවන් නිතර අප ඉදිරියේ තබා, ඒවා සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා වෙහෙස විය යුතු වේ. අයහපතක් සිදු කරන කිසිදු ක්‍රියාවක යෙදීමෙන් ඔබ වැළකී සිටින්න. කරදර සහ දුක ඇති කරන හේතු සාධකවලින් ඔබේ අවධානය වෙනතකට යොමු කිරීම සඳහා හානිකර කාරණා කෙරෙහි අවධානය යොමු නො කරන්න. වැදගත් ක්‍රියාවන්හිදී සිත් එක්තැන් කර ගනිමින් නිදහසේ උදව් පතන්න.

පරිච්ඡේදය -20

මෙහි දී තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ සියලු කටයුතු නියමිත වේලාවට නිසියාකාර ව අවසන් කිරීම තුළින් අනාගතයේ පැන නගින තවත් බොහෝ වැඩ කටයුතු සඳහා කාල වේලාව වෙන් කර ගන්නට කෙනෙකුට හැකි වීම. එසේ නිසි ලෙස වැඩ කටයුතු අවසන් නො කිරීම නිසා, අලුත් වැඩ කොටස ඒවාට එකතු වීමෙන් කෙනෙකුට ජීවිතය අධික වීමට හැකි වේ. එනිසා සියලු වැඩ කටයුතු නිසියාකාර ව කලට වේලාවට අවසන් කිරීමෙන්,

අනාගතයේ ඉදිරිපත් වන නව වැඩ කටයුතු සඳහා කාලය යොදවන්නටද ඒවා පිළිබඳව ඉක්මන් නොවී ස්ථීර ව අවශ්‍ය පියවර ගන්නට ද ,අවස්ථාවක් ලැබෙනු ඇත.

පරිච්ඡේදය -21

ප්‍රයෝජනවත් වැදගත් ක්‍රියාවන් අතරින් වඩාත් වැදගත් දෑ සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතුය. ඒවා අතර තමා වැඩියෙන් කැමති ක්‍රියාවන් තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ. ඊට විරුද්ධව තමන් කැමති නොවන ක්‍රියාවන් තෝරා ගැනීම නිසා ඒවා ගැන නිරසයක් ඇති වන අතර ඒවායේ නිරත වන විට කම්මැලිකම සහ උනන්දුවක් නොමැති වීමට අවස්ථාවන් ඇත. තවද, සියලු කටයුතු පිළිබඳව සැලකිලිමත් ව කල්පනා කිරීම ද, එම කටයුතු හා සම්බන්ධ අන් අයගේ අදහස් සහ උපකාර ලබා ගැනීමට සූදානම් ව සිටිය යුතුය. කවරෙකු අන් අයගේ අදහස් විමසන්නේ ද, ඔහු සිත් තැවිල්ලට ලක්වන්නේ නැත. එබැවින් ඔබ ඉටු කරන්නට යන පියවර ගැන ගැඹුරු ව කල්පනා කරන්න. පසුව අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාසය තබා ක්‍රියාව ආරම්භ කරන්න. සැබැවින් ම තමා කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නා කෙරෙහි අල්ලාහ් ප්‍රිය කරන්නේය.

සියලු ප්‍රශංසා ලෝකයන්හි පරමාධිපති වූ අල්ලාහ්ටමය.

අපගේ නබි මුහම්මද් තුමාණන් හා එතුමාගේ පවුලේ උදවිය මෙන් ම හිතමිතුරනට අල්ලාහ් ආශීර්වාද කරන්නවා!

පටුන

පෙරවදන.....	2
පළමු මුද්‍රණයේ හැඳින්වීම.....	5
සංස්කාරකගේ පෙරවදන.....	8
පරිච්ඡේදය - 1.....	9
පරිච්ඡේදය -2	14
පරිච්ඡේදය -3	15
පරිච්ඡේදය -4	16
පරිච්ඡේදය -5	18
පරිච්ඡේදය -6	18
පරිච්ඡේදය -7.....	19
පරිච්ඡේදය -8	20
පරිච්ඡේදය -9	21
පරිච්ඡේදය -10	22
පරිච්ඡේදය -11.....	23
පරිච්ඡේදය -12	23
පරිච්ඡේදය -13	25
පරිච්ඡේදය -14	27

පරිච්ඡේදය -15 27

පරිච්ඡේදය -16 28

පරිච්ඡේදය -17..... 28

පරිච්ඡේදය -18 28

පරිච්ඡේදය -19 29

පරිච්ඡේදය -20 29

පරිච්ඡේදය -21 30

පටුන 31